

Правила поводження з вибухонебезпечними предметами

Знайти «небезпечну іграшку» можна практично скрізь: у лісі, в окопі, на полі, на власному городі й навіть на вулицях міста. І якщо вибухові пристрої серійного зразка легко розпізнати за зовнішнім виглядом і діяти відповідно до ситуації, то саморобні вибухівки, що можуть з'явитися на вулицях міст і селищ, визначити набагато складніше.

Під вибухонебезпечними предметами слід розуміти будь-які пристрої, засоби, підозрілі предмети, які здатні за певних умов (або при дії на них) вибухати.

До вибухонебезпечних предметів належать:

1) **вибухові речовини** – хімічні з'єднання або суміші, здатні під впливом певних зовнішніх дій (нагрівання, удар, тертя, вибух іншого вибухового пристрою) до швидкого хімічного перетворення, що саморозповсюджується з виділенням великої кількості енергії та утворенням газів;

2) **боєприпаси** – вироби військової техніки одноразового вживання, призначені для поразки живої сили супротивника, до яких відносять:

- бойові частки ракет,
- авіаційні бомби,
- артилерійські боєприпаси (снаряди, міни),
- інженерні боєприпаси (протитанкові та протипіхотні міни),
- ручні гранати,
- стрілецькі боєприпаси (патрони до пістолетів, карабінів, автоматів тощо);

3) **піротехнічні засоби:**

- патрони (сигнальні, освітлювальні, імітаційні, спеціальні),
- вибухові пакети,
- петарди;

4) **ракети (освітлювальні, сигнальні):**

- гранати,
- димові шашки;

5) **саморобні вибухові пристрої** – це пристрої, у яких застосований хоча б один елемент конструкції саморобного виготовлення:

- саморобні міни-пастки,
- «міни сюрпризи», що імітують предмети домашнього побуту, дитячі іграшки або речі, які привертають увагу.

При знаходженні серійних мін, снарядів, гранат дорослі негайно викликають фахівців, які убезпечують район і знешкоджують небезпечні знахідки в установленому порядку. Якщо ж їх знаходять діти, це дуже небезпечно! Природна цікавість спонукає дітей на страшні експерименти. Вони підкладають боєприпаси в багаття, випробовують їх на міцність ударами, намагаються розібрати, приносять додому, на подвір'я, до школи.

Слід звертати увагу на:

- припарковані біля будівель автомашини, власники яких невідомі, та на ті, державні номери яких не знайомі мешканцям, а також коли автомобіль здається «безхазяйним»;
- наявність у знайденому механізмі антени або приєднаних до нього дротів;
- звуки, що лунають від предмета (схожі на цокання годинника, сигнали через певний проміжок часу), мигтіння індикаторної лампочки;
- наявність джерел живлення на механізмі або поряд із ним (батареї, акумулятори тощо);
- наявність розтяжки дротів або дротів, що тягнуться від механізму на велику відстань;

- специфічний запах.

Якщо знайдений предмет не повинен, як Вам здається, знаходитись «у цьому місці й у цей час», не залишайте цей факт без уваги.

Якщо ви знайшли забуту річ у громадському транспорті, опитайте людей, що знаходяться поряд. Постарайтеся встановити, чия вона, або хто міг її залишити. Якщо господар не встановлений, негайно повідомте про знахідку водію (кондуктору).

У разі знаходження підозрілого предмета в під'їзді свого будинку опитайте сусідів, можливо, він належить їм. Якщо немає можливості встановити власника, негайно повідомте про знахідку поліції.

Якщо ви знайшли підозрілий предмет в установі, негайно повідомте про знахідку адміністрації.

При виявленні вибухонебезпечного пристрою:

1. Негайно повідомте в чергові служби органів внутрішніх справ, ДСНС.
  2. Не підходьте до предмета, не торкайтеся та не пересувайте його, не допускайте до знахідки інших людей.
  3. Припиніть усі види робіт у районі виявлення вибухонебезпечного предмета.
  4. Не користуйтеся засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати вибух).
  5. Дочекайтеся прибуття фахівців, укажіть місце знахідки та повідомте час її виявлення.
- Пам'ятайте! Одна з основних причин нещасних випадків при виявленні вибухових пристроїв – грубе порушення елементарних правил безпеки.*

У випадку, коли в будинку знайдено вибуховий пристрій і Вас евакуюють:

- одягніть одяг із довгими рукавами, щільні брюки та взуття на товстій підошві, що може захистити від осколків скла;
- візьміть документи (паспорт, свідоцтво про народження дітей тощо), гроші;
- під час евакуації слідуйте маршрутом, указаним органами, які проводять евакуацію: не намагайтеся «зрізати» шлях, тому що деякі райони або зони можуть бути закриті для пересування;
- тримайтеся подалі від ліній енергопостачання, що впали.

Якщо Ваш будинок (квартира) опинилися поблизу епіцентру вибуху:

- обережно обійдіть усі приміщення, щоб перевірити чи немає витоків води, газу, спалахів і т. п.;
- у темряві в жодному разі не запалюйте сірники або свічки, а користуйтеся ліхтариком;
- негайно вимкніть усі електроприлади, перекрийте газ, воду;
- з безпечного місця зателефонуйте рідним і близьким, стисло повідомте про своє місцезнаходження, самопочуття;
- перевірте, чи потрібна ваша допомога сусідам.

Якщо ви опинилися поблизу вибуху, стримайте свою цікавість і не намагайтеся наблизитися до епіцентру, щоб подивитись або допомогти рятувальникам. Найкраще, що ви можете зробити, – залишити небезпечне місце.